

Porządek nabożeństw

Dnia 16 kwietnia 1939 r.

Godz. 6.30 — Prymaria Ks. Stasiński. Nauka Ks. Proboszcz. Godz. 8 — Msza św. w więzieniu z nauką Ks. Stasiński. Godz. 9 — Msza św. Ks. Bartyzel. Nauka Ks. Proboszcz. Godz. 10 — Msza św. Ks. Proboszcz. (poświęcenie sztandaru sodalicji panien) Nauka Ks. Prof. Uchto. Godz. 11 — Suma Ks. Bartyzel. Kazanie Ks. Proboszcz. Godz. 15.30 Nieszpory Ks. Stasiński.

Dnia 23 kwietnia 1939 r.

Godz. 6.30 Prymaria ks. Bartyzel. Nauka ks. Proboszcz. Godz. 8 Msza św. w więzieniu z nauką ks. Bartyzel. Godz. 9. Msza św. ks. Stasiński. Nauka ks. Proboszcz. Godz. 10. Msza św. ks. Proboszcz. Nauka ks. prof. Uchto. Godz. 11. Suma ks. Stasiński. Kazanie ks. Proboszcz. Godz. 15.30. Nieszpory ks. Bartyzel.

Ogłoszenia.

W niedzielę zaraz po sumie w Domu Katolickim zebranie Mężów Katolickich Zastępu Śródmieście.

W piątek zebranie Akcji Katol. Kobiet Zastępu Śródmieście w Domu Katolickim o godz. 7 wieczorem.

Zebrano na kwiaty

W Śródmieściu zł.	104.29	gr.
W Małobądzu	91.10	"
W Gzichowie	32.81	"
na Warpiu	45.00	"
na ul. Sieleckiej	4.50	"

Razem zł. 277.61 gr.

D. 22 kw. br. o godz. 7 wieczorem dla wszystkich zastępów Par. Akcji Katolickiej Kobiet w Domu Katolickim odbędzie się „Święcone Jajo”. Proszę zapisywać się na udział, w każdym zastępie u przewodniczącej—cego.

Ks. Proboszcz

Ruch w parafii.

Zapowiedzi przedślubne.

Władysław Wójcik, k. Żwirki i Wigury 18, ze Stefanią Wałaszówną p. Narutowicza 8. Leopold Węgrzyn k. Małachowskiego 25 z Emilią Kuźniakówną p. Brzozowicka

74, Andrzej Pietrzyk k. Radlin z Zofią Rubińską Gzichowska 66

Związek małżeński zawarli:

Józef Możdżeń z Zofią Michałowską, Stanisław Makuła z Franciszką Morys, Piotr Wąsik z Władysławą Jakubczykówną. Zygfryd Strzałkowski z Genowef. Pyciówną Lucjan Nowak z Józefą Karwatówną. Władysław Kowalczyk z Heleną Domagalik, Zygmunt Mesjasz z Janiną Kumorówną, Jan Krawczyk ze Stanisławą Czapieryńską, Franciszek Bródka z Genowefą Radziszewską, Antoni Nowak Wiktoria Niemczykówną, Marian Buła z Janiną Sytniewską, Franciszek Fochtman z Ireną Szkutnikówną, Leon Skwarczyński z Józefą Uatówną, Eugeniusz Kluza z Heleną Aniołkówną, Edward Zarychta z Teodozją Goldzińską. Stefan Wasiak ze Stanisławą Nowakówną, Julian Zarychta z Apolonią Czyżówną, Bolesław Stachurski z Natalią Aniołkówną, Marian Kapuściński z Heleną Małecką.

Przez chrzest stali się dziećmi bożymi.

Czesław Rak, Ewa Morańska, Jerzy Woźniak, Julia Gabryel, Ireneusz Pałka, Tadeusz Krupa, Zygmunt Podlejski, Urszula Duda, Krysztyna Dudek, Maria Lisowska, Józef Paśnik, Janusz Madej, Witolda Służalek, Mirosława Siewiera, Bolesława Stolecka, Jerzy Lipiński, Zbigniew Ney. Mieczysław Wyląg, Dorota Popczyk, Lesław Zaręba, Zdzisława Pudlik, Zenobia Terpińska, Włodzimierz Gryma, Zdzisław Kmita.

Odeszli do wieczności.

Śp. Jan Balant l. 63, Józef Materek l. 68, Maria Bogacz l. 74, Julia Chwałba l. 46, Zofia Orzeł l. 4, Marcjanna Żurek l. 80, Marianna Rodak l. 61, Franciszek Żuchowski l. 57, Stanisław Kuzdrowicz l. 42, l. 42, Rozalia Widłak l. 92, Ignacy Nowak l. 74.

Wieczne odpoczywanie.

Rezurekcja

W tym roku starożytnie miasto nasze obchodziło nadzwyczaj uroczyste nabożeństwo rezurekcyjne.

Pomimo wczesnej 5 godziny ranej, olbrzymie rzesze wiernych wypełniły świątynię po brzegi. Cały pułk artylerii, drogiej i bohaterskiej armii naszej, na czele ze swoim dowódcą panem pułkownikiem Kijowskim, z Korpusem Oficerskim przybył, aby wzorem dawnych rycerzy polskich zgromadzić się przy ołtarzu pańskim i wziąć udział w rezurekcyjnej procesji. Przybył również na nabożeństwo wzorem dawnych Ojców Miasta Królewskiego, Pan Prezydent Antoni Izydorezyk. Przybyły wszystkie cechy, wszystkie bractwa, Straż Ogniowa, aby jak przystało szlachetnemu i pobożnemu Narodowi Polskiemu modlić się do Pana nad Pany i śpiewać radośnie „Wesoły nam dzień dziś nastał”.

Rezurekcję celebrował ks. Proboszcz. Podczas procesji prowadzili celebranta, Dowódca 23 p. a. l. u p. pułkownik Kijowski i prezydent miasta p. Antoni Izydorezyk. Naokoło baldachimu postępowali przedstawiciele Korpusu panów podoficerów z obnażonymi szablami, na znak, że do ostatniego tchu gotowi są bronić Chrystusa i Jego wiary św.

Wspaniała, olbrzymia procesja rezurekcyjna szła w modlitewnym skupieniu, w głębokiej powadze oddając hołd Zmartwychwstałemu. Radosne pieśni były w niebo.

Od czasu do czasu rozlegał się huk salw honorowych i pękających petard, to wojsko nasze ukochane oddawało hołd Chrystusowi.

Głębokie wzruszenie malowało się na wszystkich twarzach wiernych, patrzących jak ukochane polskie wojsko wraz ze wszystkimi bierze udział gremialnie w uroczystości rezurekcyjnej jak wspólnie modli się i śpiewa i matki polskie patrząc na synów swoich w mundurach, szeptały gorąco: „Boże błogosław wojsku naszemu, Chryste prowadź ich za Sobą”.

Nabożeństwo rezurekcyjne złączyło serca wszystkich wiernych w potężnym ukochaniu wiary św. i ziemi polskiej naszej.

Ks. Proboszcz

„Drodzy Parafjanie — nabywajcie pożyczkę • lotniczą”

Nad całą Europą i nad naszą Ojczyzną Polską zawisły ciężkie chmury wojenne. My Polacy nie chcemy cudzej ziemi, ale swojej nie oddamy nawet najmniejszego skrawka i gotowi jesteśmy życie oddać w obronie świętej ziemi naszej. Ale abyśmy mogli się obronić potrzebujemy mieć jak największą ilość samolotów bojowych.

Dlatego Polski Rząd wypnścił pożyczkę lotniczą i pragnie, aby wszyscy Polacy nabyli tę pożyczkę, nie tylko bogaci, ale nawet najubożsi z pośród nas, żeby cały świat dowiedział się jak Polacy kochają wolność.

Pożyczkę nabywać można na pocztę, w Kasie Komunalnej, w Urzędzie Skarbowym, w Urzędzie Gminnym.

Nawet biedny pracownik może nabyć tę pożyczkę, ponieważ są odcinki pożyczkowe po 20 zł.

Każdy z nas na ile go stać ma święty obowiązek nabyć tę pożyczkę, aby przyczynić się do obrony ziemi polskiej naszej. Do tego czasu złożono na pożyczkę 150 milionów złotych i obok wielkich pożyczek, są i grosze robotników, rolników, nawet drobne oszczędności dziecięce.

Zali my zostaniemy na uboczu, zali i my nie pospieszymy z groszem ofiarnym na pomnożenie lotnictwa naszego.

Bracia, nabywajmy pożyczkę lotniczą, bo gdy będziemy silni, zwarci, mocni, nie ośmieli się wróg zaczepić naszego kraju.

Więc też ja proboszcz wasz wzywam Was Drodzy Parafjanie, abyście jak najprędzej i gromadnie nabywali pożyczkę lotniczą.

Ks. Proboszcz

Duchowieństwo przoduje w ofiarności na obronę przeciwlotniczą.

Szczególnie żywy udział w akcji dozbrowieniowej bierze duchowieństwo polskie.

Kurja metropolitarna warszawska w imieniu kapłanów złożyła 35.000 zł. Kurja biskupia łódzka złożyła 30.000 zł. Kurja biskupia lubelska złożyła 30.000 zł. Ks. biskup Dr. Czesław Kaczmarek 500 zł. Ks. Biskup Sufragan Sonik 500 zł. Ks. proboszcz będziniński M. Zawadzki 300 zł. Ks. Wikariusz L. Stasiński 100 zł. Ks. Wik. St. Bartyzel 100 zł.

Ks. Biskup Szelażek w wydanej odezwie do duchowieństwa m.i. pisze:

„Dla katolików wyraz Ojczyzna zajmuje pierwsze miejsce po Bogu”.

Ks. Biskup Lorek tymi słowami wzywa wiernych do ofiarności: „Jest to wobec historii i przyszłości pokoleń niezmiernie ważny i wielki obowiązek. Dla spełnienia go nie możemy się cofnąć przed żadną ofiarą”.

Ks. Biskup Fulman wydał również płomienną odezwę do duchowieństwa, deklarując imieniem Kurii 30.000 zł. na pożyczkę lotniczą. „Chętnie, pisze Ks. Biskup w swej odezwie, poniesiemy ten ciężar, byle tylko nasza ojczyzna była wolna i szczęśliwa”.

Parafjanie Drodzy nie ociągajmy się z nabywaniem pożyczki lotniczej. „Kto szybko daje, ten dwa razy daje”. Ks. Proboszcz

Ze starych dokumentów będzinińskich

XI. Uposażenia Różańca

Bractwo Różańcowe w Będzinie było od swego powstania hojnie i często obdarowywane różnymi darowiznami. Dzięki zachowanej kopii sporządzonej z polecenia Marcina Siemieńskiego, komisarza biskupa krakowskiego za prebendarza Bractwa Różańcowego w Będzinie Henryka Zagalskiego z dnia 11 sierpnia 1808 roku dowiadujemy się o wspamiętałości i pobożności ofiarodawców.

W r. 1644 zapisano i zabezpieczono na dobrach Sromotki i Grębociny florenów polskich 2000. W r. 1652 na tychże dobrach zabezpieczono 3 tysiące florenów polsk. r. 1645 na ziemi kapitana zamku będzinińskiego zapisano 500 fl. p. W r. 1739 w urzędzie krakowskim zapisano i zabezpieczono na ziemiach miejskich Będzina 1200 fl, p. 23 lutego 1680 w urzędzie miejskim Będzina na synagodze tutejszej zabezpieczono 600 fl. p. 24 kwietnia 1702 r. w magistracie miasta Będzina zapisano 100 fl. p. 1 marca 1776 r. na łące Chwistowskiej 50 fl. p. 7 marca 1780 r. zasłużony Marcin Marysiński w magistracie lokuje 100 fl. p.

Dochód od powyższych sum przypadał każdemu Prebendarzowi Różańca św. i winien był odprawić rocznie 130 mszy św.

Suma 5 tysięcy florenów polskich była zabezpieczona na dobrach Osiek i Mysłów (w dzisiejszej parafii Koziegłówek), z której procentu kapelan bractwa odprawiał 100 Mszy św. rocznie.

Prebendarz posiadał własny dom położony naprzeciwko kościoła, Miał monstrancje i kielich, lecz ten ostatni używany był i przez księży parafialnych.

Kapelan rocznie otrzymywał pensji 600 fl. p., za którą obowiązany był odprawić 230 Mszy św. Do inwentarza prebendy należały 2 szafy, 1 stół i klęcznik.

Do prebendy różańcowej należało wiele ogrodów, łąk i ziemi. Oto niektóre z nich. Ogród pod św. Tomaszem miał 20 zagonów. Kilka ogrodów pod stodołami miejskimi. Ogród pod kałużą leżący o 4 zagonach.

Ogrody, pola i łąki dzierżawili tutejsi mieszkańcy, z których uiszczali na rzecz kapelana roczny czynsz. I tak Śliwowski płacił z ogrodu 5 florenów, Pilancki 1 fl. 6 gr. z ogrodu fundacji Kapuścickowskiego 2 fl. Pianowski 1 fl, 20 gr. Stodołka 21 gr. Szczerka z roli 1 fl. 22 gr. Mastowski z ziemi 1 fl. 22 gr. Borzecki 1 fl. 22 gr. Lasota 22 gr. Sulnicki 21 gr. Wojciech Ciszek z ziemi Lasoty 2 fl. Lasota z ogrodu 15 gr. Szymon Kret 15 gr, Ignacy Styrkowski z ogrodu 6 gr. Józef Pertek od sumy 32 fl. na ogrodzie zabezpieczonej 1 fl, Ignacy Wittecki i Stefański z ziemi po 7 gr. Józef Barwinek 16 gr, Fr. Wróbel 10 gr. Tomasz Lasota z ziemi 15 gr, Jan Wróbel i Jakub Ciszek 5 fl. 7 gr. Jan Karwat 18 gr. Tenże Karwat z ogrodu Gdesza 10 gr. Marian Ciągalski 7 gr. Fr. Szklanik 7 gr. Wojciech Czarnecki 18 gr. Wincenty Ciszek 15 gr. Ignacy Styrkowski od 100 florenów 3 fl. Tenże Styrkowski z ziemi 1 fl. 1 gr. Paweł Kapuścik 27 gr. Wawrzyniec Kapuścik 27 gr. Wawrzyniec Kapuścik 62 gr. Kazimierz Stodołka z łąki 1 fl. 6 gr.

Darowizny te świadczą o wielkim szacunku i czci dla Bractwa Różańca świętego dawnych bogatych mieszczan Będzina. W dzisiejszych czasach trudno jest wracać całkowicie do tych zwyczajów. Jednak wartość modlitwy różańcowej została ta sama. Potrzeba modlitwy za nas po śmierci również zostanie ta sama. To też, gdy dziś nie wymaga się hojnych zapisów nie powinno braknąć nikogo w naszej parafii, aby nie był wpisanym do Różańca świętego. Natomiast się ku temu niezwykle piękna okazja, kiedy 7 maja odbędzie się przyjęcie nowych członków. Przyjęcie poprzedzi trzydniowe przygotowanie, podczas którego nauki wygłaszał będzie ksiądz Czarłowski Michał z zakonu Ojców Dominikanów. Ukoronowaniem tych pięknych dni będzie poświęcenie własnego sztandaru Różańcowego. Wszyscy zaproszeni i ci, którzyby pragnęli wziąć bliższy udział w poświęceniu sztandaru, niechaj naśladują ojców swoich w nabożeństwie do Matki Bożej Różańcowej i ofiarności.

Ks. L. Stasiński.